

Tytuł cyklu WSiP – Wiedza o społeczeństwie. Wychowanie obywatelskie

Etap edukacyjny – III etap edukacyjny,

Przedmiot – Wiedza o społeczeństwie,

Czas trwania i miejsce – 2 godz. lekcyjne, sala lekcyjna;

Wstęp – Najważniejszym dokumentem w państwie demokratycznym jest konstytucja. Konstytucja jest aktem prawnym, zwanym ustawą zasadniczą. Określa ogólne zasady ustroju politycznego i społeczno- gospodarczego państwa, strukturę i kompetencje naczelných organów państwa a także podstawowe prawa i obowiązki obywateli oraz gwarancje ich przestrzegania.

Cele lekcji – po zajęciach uczeń:

- określi, dlaczego konstytucja jest najważniejszym aktem prawnym w państwie;
- określi na czym polega i z czego wynika szczególny charakter ustawy konstytucyjnej;
- wie, jakie prawa przysługują jemu;
- rozumie, że nawet wejście w konflikt z prawem nie pozbawia obywatela praw i wolności;
- umie znaleźć w Konstytucji prawa i obowiązki obywateli;
- wymieni polskie konstytucje;
- wyjaśni, czym zajmuje się Trybunał Konstytucyjny.

Forma pracy uczniów – indywidualna, zbiorowa, praca w grupach,

Metody pracy uczniów – praca z tekstem, dyskusja, burza mózgów, praca w grupach, wykonywanie plakatu.

Pojęcia kluczowe – Konstytucja, preambuła, referendum, prawa obywateli, obowiązki obywateli, Trybunał Konstytucyjny.

Pomoce dydaktyczne – Konstytucja RP, Słownik encyklopedyczny – Edukacja Obywatelska, podręcznik „Wiedza o społeczeństwie”, duże kartony, flamastry.

Bibliografia:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. E. Łętowska „Po co ludziom konstytucja”, ABC, Warszawa 1994
3. Słownik encyklopedyczny. Edukacja Obywatelska, Europa, Wrocław 2001
4. M. Gensler, E. Marciniak – podręcznik i zeszyt ćwiczeń- Wiedza o społeczeństwie, WSiP, Warszawa 2000
5. W. Lamentowicz „Państwo współczesne”, WSiP, Warszawa 1996

Temat- Konstytucja RP – najważniejszym dokumentem w państwie.

Tok lekcji:

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia
<p>1. Część wstępna organizacyjna.</p> <p>2. Metodą burzy mózgów uczniowie podają wszystkie skojarzenia, uwagi dotyczące hasła „konstytucja”- zapis na tablicy.</p> <p>3. Wyjaśnienie na podstawie słownika hasła „Konstytucja”</p> <p>4. Podział uczniów na czteroosobowe grupy. Każda grupa otrzymuje: Konstytucję RP, Słownik encyklopedyczny, podręczniki oraz po jednym pytaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na czym polega szczególna treść konstytucji? - Dlaczego konstytucja ma najwyższą moc prawną? - Czy konstytucję można zmienić? Jeśli tak, to w jaki sposób? - Kto uchwalił aktualną konstytucję RP? Kto ją zatwierdził i od kiedy obowiązuje? <p>Uczniowie pracują 5 min. Po upływie tego czasu przedstawiciele grup prezentują odpowiedzi. Zapis w zeszytach.</p> <p>5. Wyjaśnienie nowego hasła : referendum – powszechne głosowanie obywateli. Referendum ogólnokrajowe przeprowadza się w sprawach o szczególnym znaczeniu dla</p>	<p>Przykłady zapisu: dokument, akt prawny, prawo, konstytucja państwa, konstytucja RP, Trybunał Konstytucyjny, Konstytucja 3Maja, Konstytucja Stanów Zjednoczonych.</p> <p>Odczytanie przez chętnego ucznia hasła Konstytucja- (łac. Constitutio- ustanowienie)</p> <ul style="list-style-type: none"> - akt prawny o najwyższym znaczeniu, zwany też ustawą zasadniczą w celu podkreślenia jego wyjątkowego charakteru. Konstytucję wyróżnia: szczególna treść, najwyższa moc prawna, szczególny tryb zmiany. <p>Szczególna treść – określa polityczny, gospodarczy i społeczny urząd państwa. Wymienia organy władzy państwowej, określa ich powoływanie, kompetencje. Zawiera także zapis o prawach i wolnościach obywateli oraz obowiązkach wobec państwa.</p> <p>Konstytucja ma najwyższą moc prawną, ponieważ żaden akt prawny nie może być sprzeczny z postanowieniami zapisanymi w ustawie zasadniczej. Zgodność innych ustaw z Konstytucją bada Trybunał Konstytucyjny.</p> <p>Konstytucję można zmienić drogą ustawy uchwalonej przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sejm większością co najmniej 2/3 głosów; - Senat bezwzględną większością głosów; <p>A także zmiana może nastąpić przez ogólnonarodowe referendum.</p> <p>W Polsce obowiązuje ustawa zasadnicza uchwalona 2 kwietnia 1997 r. i przyjęta przez obywateli w konstytucyjnym referendum zatwierdzającym. Aktualna Konstytucja RP weszła w życie 17 października 1997r.</p>

<p>państwa. Zarządza je Sejm lub prezydent.</p> <p>6.Przedstawienie Konstytucji RP. Konstytucja RP składa się ze wstępu (preambuły) i 13 rozdziałów zawierających 243 artykuły. Po przeczytaniu tekstu Preambuły uczniowie odpowiadają na pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Do jakich wartości się odwołuje? - Do jakich tradycji historycznych nawiązuje? - Jakie cele stawia Konstytucja dla tych, którzy będą ją stosowali? <p>7. Uczniowie w grupach odczytują przydzielone artykuły z konstytucji: Wolności i prawa osobiste, Wolności i prawa polityczne, Wolności i prawa ekonomiczne, socjalne i kulturalne, Obowiązki. Po 15 min. każda z grup przedstawia na plakacie najważniejsze według uczniów prawa i obowiązki obywateli. Przedstawiciel grupy prezentuje plakat odczytując głośno zapisy.</p> <p>8. Postawienie pytania dla uczniów-indywidualne odpowiedzi. - Czy korzystne jest aby Konstytucja była tak sformułowana aby trwała jak najdłużej? Jeśli tak , to dla kogo? (zad. 47 str. 30 zeszyt ćwiczeń)</p> <p>9. W podsumowaniu uczniowie zastanawiają się nad historią konstytucji polskich. Wymieniają je, zapis na tablicy.</p> <p>Podanie informacji, że pierwszą polską konstytucją był właściwie zbiór przywilejów szlacheckich co znalazło wyraz w artykułach henrykowskich. Konstytucja 3 maja 1791r. była drugą na świecie po amerykańskiej</p>	<p>Chętny lub wskazany uczeń odczytuje tekst Preambuły.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odwołuje się do: wiary, prawdy, sprawiedliwości, dobra i piękna. - Nawiązuje do tradycji Pierwszej i Drugiej Rzeczypospolitej. - Aby czynili wszystko, dbając o zachowanie przyrodzonej godności człowieka, jego prawa do wolności i obowiązku solidarności z innymi, a poszanowanie tych zasad mieli za niewzruszoną podstawę RP. <p>Prezentacja plakatów „ Prawa i obowiązki obywateli” Konstytucja powinna być tak sformułowana aby trwała jak najdłużej. Jest to korzystne dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - państwa, ponieważ Konstytucja określa gospodarczy i społeczny ustrój państwa; - obywateli, ponieważ zawiera zapis o prawach i wolnościach obywateli oraz ich obowiązkach wobec państwa; - innych państw, ponieważ określa ustrój polityczny państwa. - Konstytucja 3 maja (1791r.) - Konstytucja marcowa (1921r.) - Konstytucja kwietniowa (1935r.) - Konstytucja PRL (1952r.) - Konstytucja RP (2 kwietnia 1997r.)
--	---

<p>konstytucja pisana.</p> <p>10. Podanie pracy domowej : Zad. 48 str. 31 zeszyt ćwiczeń Sformułuj trzy argumenty, dowodzące, że konstytucja jest najważniejszym aktem prawnym w państwie.</p>	
--	--

Wykaz wykorzystanych fragmentów tekstów:

- SŁOWNIK ENCYKLOPEDYCZNY- Hasła: Konstytucja (str.185), referendum (str. 339)

Lekcje dotyczące Konstytucji RP są jednymi z ważniejszych na zajęciach z wiedzy o społeczeństwie. Uczniowie mają możliwość odczytywania najważniejszej ustawy funkcjonującej w państwie. Praca z tekstem Konstytucji będzie polegała na samodzielnym odzyskaniu jego praw i obowiązków jako obywatela.

W czasie lekcji należy zapewnić teksty Konstytucji dla każdego z uczniów. Aby lekcja nie była nudna należy ją przeprowadzić stosując aktywne metody nauczania.

Niewątpliwym sukcesem lekcji byłoby zachęcenie ucznia do samodzielnej lektury Konstytucji.